

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Beeskerek, Obiljtyeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontái, Veliki Beeskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D	

A magyar kormányelnök párisi útja.

A „Torontái” tudósítójának távirata.

Budapest, dec. 10.

A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy Bethlen miniszterelnök és Valkó keresk. miniszter délután a wieni gyors Párisba utaztak. Kiséretükben Héderváry és Ángyán sajtófőnök.

Bethlen az ut előtt azt mondta, hogy reméli, minden program-szerűen folyik le és így remélhető, hogy a magyar kölesönügy rövidesen tető alá kerül. Remélem — mondta Bethlen, hogy távollétemben letárgyalják az indennitást és a földreformnovellát.

A parlamenti klubülések napja.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 10.

A muzulmán képviselői klub ma délelőtt ülést tartott, amelyen kisebb jelentőségű pártügyeket intézett el.

Ugyancsak ma délelőtt ülésezett a klerikális-párt is, Korosec elnöklété alatt, aki betegségéből kigyógyulva, tegnap visszatért Beogradba. Az ülésen ismertették Vuicsity belügy- és Trifkovity törvényegységesítő miniszter szlovéniai útját, akik az árvíz által károsult vidékeket keresték fel.

A földműves-klub hétfő délelőtt szintén ülést tartott, amelyen a pénteken történt incidenst tárgyalták, amelynek során a radikális képviselők majdnem tettleg bántalmazták Lázity földművespárti képviselőt. A klub elhatározta, hogy ebben az ügyben interpellációt nyújt be az elnökséghez.

Antiszemita zavargások a budapesti főiskolákon.

A „Torontái” tudósítójának távirata.

Budapest, dec. 10.

Az egyetemeken ma reggel megismétlődtek a tegnapi antiszemita tüntetések. Újból igazoltatták a zsidó hallgatókat. Az állatorvos főiskolán négy zsidó hallgatót véresre vertek.

A sajtó hangoztatja, hogy lehetetlen nem meglátni az összefüggést: hogy a zsidóellenes tüntetések pont éppen akkor törtek ki, amikor Bethlen Párisba ment a magyar kölesönügyében. Az egyetemi polgárokat félrevezetik, hamis jelszavakkal rendbontásra esábitják.

Teljesítették a dzsemijetek követeléseit.

A radikális képviselői klub hozzájárult a török iskolák felállításához.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 10.

A radikális képviselői klub ma délelőtt ülést tartott, amelyen véglegesen döntöttek dzsemijetek (dél-szerbiai muzulmánok) követelése ügyében.

Elsőnek Pasity Nikola miniszterelnök szólt fel. Hosszu beszédben ismertette a politikai helyzetet és a napirendre kerülő ügyeket, majd áttért a dzsemijetek követelésére és kifejtette, hogy a kívánságaiknak meg van a jogos alapjuk. Elmondta, hogy a dzsemijetek nem kérnek egyebet, mint a már régebben megígért ügyek végrehajtását.

Utána Jankovity közlekedésügyi és Kojity kereskedelmiügyi miniszterek beszéltek, akik a kormány nevében tárgyalásokat folytattak a dzsemijet-párttal. Több radikális

képviselő felszólalása után a klub elfogadta a boszniai muzulmánok követeléseit. A dzsemijetek kívánsága az volt, hogy újra felállítsák a serei bíróságokat, azokban a községekben, amelyekben többségben élnek a törökök, török iskolákat szervezzenek s hogy szigorúan megbüntessék azokat a esendőröket, akik a választások alkalmával a dél-szerbiai Pristinán és Csisevityen vérfürdőt rendeztek.

A radikális klubülés után a dzsemijet képviselők is összeültek, hogy megtárgyalják a kormánypárt határozatát. A felszínre került vélemények után ítélve, a klub meg van elégedve a felsorolt követelések teljesítésével, esőán garanciákat keres, hogy a kormány azokat tényleg teljesítse is.

Lemondásra készül a közlekedésügyi miniszter. (?)

Amikor a radikálisok az ellenzékkel tartanak...

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, dec. 10.

Az utóbbi időben egyre-másra terjedtek el a hírek a miniszterek lemondásáról. Először Uzunovity távozása foglalkoztatta a politikai köröket, utóbb pedig Perity lemondása keltett izgalmakat. Egyik leköszönés sem járt azonban komoly következményekkel, mert a kormány nem fogadta el a lemondást. Uzunovity építészeti miniszter ugyan formálisan átadta lemondólevelét, az okok azonban, amellyel elhatározását megindokolta, nem voltak olyan nyomósak, hogy Pasity helyt adott volna azoknak. A kormány többi tagjai is hasonló nézetten vannak s így sikerült a hirtelen támadt ellentéteket elsimítani.

Míg így alighogy helyreállították a békét a radikális-párt belső berkeiben, tegnap olyan esemény játszódott le, amely könnyen újabb viharokat támaszthat. Az új hajóstársaság alapszabályának kidolgo-

zására kiküldött bizottság ugyanis tegnap esti ülésén úgyszólván egyhanguan — a radikális tagok az ellenzékkel együtt — állást foglaltak Jankovity Velizár dr. közlekedésügyi miniszter ellen. A hajóstársaság részvényjegyzésénél tudvalevőleg az állam ötvenegy százalékát jegyzi a részvénytőkének, a többi pedig magánosok köthetik le. Az alapszabály értelmében azonban az igazgatóságban nem ilyen arányban kerülnek be a tagok s az állam a magánosokkal szemben kisebbségbe kerülne.

Jankovity közlekedésügyi miniszter a szekeió ellenvetésére kijelentette, hogy a magánosok más feltételekről hallani sem akarnak. A miniszter kijelentette, hogy abban az esetben, ha nem sikerül az ügyben megegyezésre jutnia, levonja a konzekvenciákat és távozik helyéről. Radikális-párti körökben erősen bíznak, hogy az ügyet sikerül majd békésen is elintézni.

A királyi pár Ilidsén, Beogradból jelenti tudósítónk: Jól értesült körök közlése szerint Aleksander király a december 13-ikára eső név- és 17-ikére eső születésnapját a

Sarajevo melletti Ilidsén tölti el. A király esütörtökön érkezik a fürdőbe, ugyanakkorra jön meg a királyné a trónörökösessel és Jelena heregnővel is.

Elfogadták az agrárreform miniszterium költségvetését.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, dec. 10.

A pénzügyi bizottság plénuma mai ülésén folytatta a budget vitáját. Ezen az ülésen az agrárreform-miniszterium költségvetését v tatta meg, melyet a plénum nagy szótöbbséggel elfogadott. Mivel a budget letárgyalása jó néhány napig eltart, a kormány kénytelen indennitást kérni. A jövő év első három hónapjáról szóló tizenkettedek tárgyalását a közeli napokban megkezdik.

Elvi döntés a segédjegyzői képesítésről.

Négy középiskolai osztályt ír elő a belügyminiszterium.

— A „Torontái” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 11.

A beeskereki jegyzői tanfolyam felállítása mai napig is azért késik, mert a szükséges képesítést előíró törvény még nem készült el s így még bizonytalan, milyen kvalifikációt követelnek a községi jegyzőktől. Hasonlóképpen áll a segédjegyzők ügye is, akikről szintén többféle, minden tartományban más és másféle törvény intézkedik. A sokféle törvényszakasz által keletkezett zürzavar után most a belügyminiszterium érdekes elvi döntést hozott, amelyet végre irányadóul tekinthetnek a felettes hatóságok az állások betöltésénél addig is, amíg a kvalifikáció kérdését véglegesen nem rendezik.

A belügyminiszteriumnak a megyéhez intézett leirata szerint segédjegyzőtől feltétlenül követelendő négy középiskolai osztály elvégzéséről szóló bizonyítvány vagy horvátországi pénztári vizsgáról szóló képesítés.

A rendelkezés a bánátakat nem igen érinti, mert a segédjegyzők sok helyütt a kívánt képesítésnél nagyobb kvalifikációval is rendelkeznek.

Kitüntetések a papság körében. Az apostoli Szentszék hivatalos lapja, a már tegnapi számunkban hozott Engel Ferenc konviktsi igazgatót ért kitüntetéssel egyetemben közli Budanovics Lajos bácskai apost. kormányzónak kinevezését apostoli protonotáriussá. A esanádi papságból pedig Bezdán József, volt tordai, most makói apát-plébános, pápai prelátus lett és Sóka Ignác gornjamuzsljai plébános pápai kamarás.

HIREK

— dec. 11.

A Velikibeeskereki Jótékony Nőegylet választmányja dr. V. nezehidly Ernőné elnöklete alatt megtartott ülésén elhatározta, hogy január hó elején jótékony célra táncestét rendez. Az estélyen több számból álló műsor fogja a közönséget szórakoztatni. Az estélyre külön meghívókat nem bocsátanak ki, hanem falragaszok útján hívják meg a jó ügy barátait.

Marjasevitsné és Nagy Andor Beeskereken. Az Ady Társaság kulturpropagandájába tartozik, hogy ne csak Beeskerek, de lehetőleg az egész Vajdaság kulturáértékeit szóval, tollal megismerkedjen a magyar nyelvű kultúra érdekében. Ez a cél vezet akkor, amikor vasárnap matinéjén a subotcai kulturélet 2. k. v. reprezentánsát, Marjasevitsné Schmiermünd Bözsit, a kiváló énekesnőt és Nagy Andor hírlapíró-t szólaltatja meg. Nagy Andor előadásának kiváló értéket ad az, hogy Ady Endre kíséretében szerzett értékes szemelyes impresszióit mondja el majd. Marjasevitsnének, ennek a gyönyörű szép fiatal asszonynak már neve van, mint kiváló hangverseny-énekesnőnek, aki Beeskereken Ady-dalokat fog interpretálni.

Meghalt a legöregebb misszionárius. Ceyloni jelentés szerint ott meghalt 98 éves korában Chouvanai páter, aki hetvenegy év óta működött Ceylon-szigetén. Nagyon híres prédikátor volt és számos hindust megértett.

Hódi Géza festőművész tárlata. A jugoszláviai fiatal festőgárda egyik legtehetségesebb tagjának, a subotcai Hódi Gézának kollektív tárlatát nyitja meg Beeskereken december 16-án délelőtt az Ady Társaság a Kasznóban. Hódi Géza, aki mint hadifogoly, hosszú, nehéz esztendőket töltött el Szibériában, új meglátások, új színek, új formák álmát hozta el magával a rejtélyes keletről, amelynek mistikus világát olyan jól ábrázolja, mint kevesen ma a hivatottak közül. Műveinek legjavát állítja ki az Ady Társaság, amely ezzel a kulturmisszióval is közelebb akarja hozni egymáshoz a Vajdaság nagyobb városainak intellektuális tömegeit.

Betörés. Tegnap este kilenc óra tájban vakmerő betörés történt Beeskereken. A második külkerület 46. b. számú házában az ablakot betörték s azon át jutottak be az őrizetlenül hagyott lakásba. Rozália Józseftől, a lakás bérletjéről hétezer dinár értékű ruhaneműt vittek el. A nála alberletben lakó Hermann Józseftől pedig szintén ruhaneműket loptak el, kétezer dinár értékben.

Negyvenhat évig börtönben. Olmützből jelentik: Tegnap állott huszonnegyedszer bíróság előtt Lorenz Ferenc 76 éves deutschliebeni csavargó lopással vádolva. A bíróság 6 hónapra ítélte lopásért, Lorenz gyilkosságért rablásért és lopásért 46 évet töltött eddig börtönben. Az utóbbi öt évben minden ősszel pontosan jelentkezik egy kis lopással, hogy a téli hónapokat a jó meleg áristombban tölthesse.

* Vas- és fémöntvényeket Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefonszám 329.

Mintha regény volna...

Magrendítő dráma Dolovon.

Beeskerek, dec. 11.

Regényírók tollára való azon élet meséje, melyet tegnapelőtt oltott ki gyilkos emberi kéz. A tülekedő egymástjáró kegyetlen mában is meghökken az ember egy pillanatra a történet hallatára, mely a régi szerelmet, a régi időket, a régi atmoszférában termelt jellem és akarat szilárdságát tükrözteti vissza.

A bánáti Dolovon közismert és közbecsülésnek örvendő a Leko-család, melynek nagy kiterjedésű földbirtokai vannak a környéken. Negyven és egynéhány évvel ezelőtt a Leko-család legifjabb nőtagja, Leko Ljubica megismerkedett egy dolovoi fiatalemberrel, aki később mint orvos véglegesen letelepedett a községben. Az ismeretségből szerelem lett, hosszú pusztító szerelem, amely magával sodorta a két fiatal lényt a pusztulásba. A házasságot mindkét szülő részről ugyan s határozottan ellenezték s esőkönnyösen megmaradtak emellett — a fiatalok minden könyörgése dacára is. A szülők hajthatallanságát látva, a két boldogtalan szerelmes esküvel fogadta meg egymásnak hogy életükben nem lépnek házasságra. Körülbelül harminc évvel ezelőtt meghalt az orvos, aki esküjéhez híven, legényember maradt. A dolovoi temetőben helyezték örök nyugalomra. Egyszerű sírját naponta frissen pompázó virágok borították, melyek pontosan minden éjjel ujjakkal esrelődtek ki, anélkül, hogy csak egyszer is észrevehették volna a sír rejtélyes ápolóját. A lány ettől az időtől fogva még jobban bezárkózott a családi házába. Két hatalmas növésű kutya, értékes régi művi zongorája, vagyont érő gazdag könyvtára voltak a barátai. Esténként amikor kinyitottak az ablakok, bánatos, elmulást zokogó dallamok szűrtek bele az utcába s úgy markoltak be az arra járók szívébe, mintha egy boldogtalanul vergődő szív szemrehányó fájdalmát öntenék a kegyetlen világba. Mások megdrága köntösű könyvek felé hajolva

látták az ablakban. Csak az utcán nem fordult meg sohasem, az öreg dolovoi bensülötték sem emlékeznek rája, hogy Leko Ljubicát a régen oly vig és kedélyes leányt az utcán látták volna. Negyven éve legalább s annak, hogy bezárkózott az ősi fészekbe s azóta nem hagyta el a házat.

A múlt hét két legutolsó napján aztán elmaradt a bánatos esti zongoraszó, az ablakok sem nyitottak fel s eltűnt az ablakokból is a díszes kötésű könyvekkel. A szomszédok rosszat sejtve, értesítették a hatóságot, amelynek emberei felnyitották a zárat és behatoltak a házába. Sejtésük bevált. Az udvaron, a méternyi magasságra megnőtt fűtengerben megtalálták Leko Ljubica holttestét. Nyakán szonyu vágás tátongott, testéről leszakították a ruhát és balmellén tompa ütés nyoma látszott. A meggyilkolt lakásának átvizsgálásánál négyezer dinár kézpénzt és körülbelül hatvan-négyezer dinárról szóló betétkönyvet találtak. A vén leány által kiadott kölcsönpenzekről szóló kimutatás azonban, mely kilenvenezer dinárról szólt, hiányzott.

A gyilkos valóság nügég már előző nap járt az egyedül álló nőnél s ez alkalommal alapos terepszemlét tartott. A nyomozó hatóság megállapítása szerint a gyilkos a raktárhelyiségen át jutott a ház területére. A raktár alsó kőfalán rést ütött s azon mászott be a kertbe, ahol aztán végzett szerencsétlen áldozatával.

Az orvosok feltevése szerint a holttest legalább is huszonnégy órája fekszik a kertben, a gyilkosság tehát már napokkal ezelőtt történni lehetett. A hatóságok a szomszédos esendőségekkel egyetemben érélyes nyomozást indítottak a tettes kézrekerésére.

Leko Ljubicát óriási részvét mellett temették el. Hatvanöt éves korában, esküjéhez híven, menyasszonyi koszorúval a fején, vette magához az anyaföld...

Az angol kormány lemondása.

London, dec. 10.

A konzervatív-, liberális- és munkáspártok közül a választási küzdelemben egyiksem győzött annyira, hogy egyedül kormányozhatna, ezért két párt közös programmvállalása várható. A Reuter távirati ügynökség szerint hétfőn minisztertanács lesz,

amelyen Baldwin valószínűleg lemond. Lehet, hogy a király konzervatívot, esetleg lord Derbyt b'zza meg a kormányalakítással.

Liberális körökben az a hír járja, hogy a liberálisok és a munkáspárt közös kabinetet alakítanak, de nincs kizárva az sem, hogy

a mostani kormány liberálisokkal ujjalakul. Más oldalról Ramsay Macdonald miniszterelnökségét emlegetik.

London, dec. 10.

A helyzet egyelőre az, hogy a konzervatív-párt kebeléből alakítandó kormány nem számíthat külső támogatásra.

Lord Bockmaster nyílt levelet írt ma a Westminster Gazette-ben, a melyben arról szól, hogy nyomást kell gyakorolni a királyra, hogy ne kiérletezzen újabb konzervatív kormányal. Bátorítani kell a munkáspárt mérsékeltabb csoportját, hogy vállalkozzék kormányalakításra.

A nyílt levél több nagy liberális ujságban élénk visszahangra talált és ezek a konzervatív kormány haladéktalan lemondását követelik, de húzódoznak attól, hogy a szabadelvű-párt magát a munkáspárt székére tolja.

Hir szerint a konzervatív-párt kettészakad és egyik része Chamberlaint óhajtja miniszterelnöknek. Macdonald Ramsay a Matinnek kijelentette, hogy az angol nép ezidő szerint nem gondolkodik kedvezően Franciaországról. Majd jélesen kikelte Poincaré és a francia revanspolitika ellen. Az angol munkásság véleménye az, hogy Franciaország Ruhr-politikája Európa kára és szegyéne.

Adomány. N. N. egy könyv kölcsönadójából befolyt 80 dinárt az „Orient” útján a róm. kath. árvaház javára adományozta.

Változás a hajózási menetrendben. A hajózási szindikátustól a következő átiratot kaptuk: Mivel a beograd—osijek-i vonalon folyó hó 10-ikétől kezdve a forgalom szünetel, úgy azon hajó, mely az összeköttetést ezen a vonalon fenntartotta. Beeskerek—Titel—Szlankamen között nem fogja többé az összeköttetést fenntartani a beograd—osijek-i vonalon, de az összeköttetést továbbra is fenntartja azon hajóval, amely a beograd—srpski-krstur vonalon közlekedik.

Meghívó. A „Budlibieska”-szállás-társaság ezúton hívja meg összes tagjait az egyesületi helyiségben, (Bristol-szálló) folyó hó 16-án vasárnap délután fél 3 órakor megtartandó rendes év közgyűlésére. — Tekintettel azon körülményre, hogy a f. hó 6-ikára egybehívott közgyűlés nem volt határozatképes, a folyó hó 16-ikára egybehívott közgyűlés — tekintet nélkül a megjelentek számára — meg lesz tartva. — Az elnökség.

A Jézuska jöttét csak úgy tudom [pontosan, Ha zsebemben jól járó óram van. Mivel pedig jó óram nincsen, Ez legyen az én legfőbb kincsöm.

Kérem a jó Jézuskát, Tekintse meg Vantsik kirakatát. Biztos, hogy jó órát kapok ott. Ajánlom a Jézuskának Vantsikot.

Karácsonykor üt az óra, Figyeljünk a szép szóra. Hogy mindenki pontos legyen, Azért csak jó órát vegyen.

Gyilkos poloskairtószert. Beogradból jelenti tudósítónk: A beogradi vasútállomáson egy poloskairtószertel telt vagon előtt egy arra haladó katona eszméletlenül összesett és rövid időn belül meghalt. Mint a vizsgálat megállapította, a szerencsétlen a vagon szállítmányából kitoró gázok ölték meg.

Ajándék minden bevásárlónak. December folyamán minden egyes vevőjének azt a kedvezményt nyújtja Potven György harisnyakirály, hogy a bevásárlási ár tíz százalékának megfelelő értékű ráadást nygven ad a vevő választása szerinti cikkből.

Ujra megnyílt a moszkvai teológia. Moszkvából jelentik: Öt és félévi szünet után ismét megkezdte működését a moszkvai teológiai akadémia. A főiskola rektora Georgij püspök lett. Jevdokin metropolita az ünnepélyes megnyitásban kijelentte, hogy semmi sem bizonyítja jobban Oroszországban a lelkiismereti szabadságot mint ennek a főiskolának megnyitása, mely megcáfolja mindazokat a híreszeleket, melyeket Oroszország ellenségei terjesztettek.

Átutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportőrök részére valuta-biztosításokat legjutányosabban eszközöl a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Ro
je
a r
es
leg
be
por
köl
ötsz
sze
mel

Be
Pár
15-19
Wi
66-1
Zür
háro
3061
Wi
pes
Buk
Bud
97300
242-

A
(Árak
—
Angol
Magyar
Pesti M
Leszám
Pesti H
Hermes
Salgóta
Riman
Égisz
Dél cuk
Horvát

Vasár

MTK
öszre
fontos
csapat
megere
ként. A
az első
változt
jöllehet
Ordi is
FTC-U
tosan ta
sorsát, b
áll.
VAC
Török
KAC
kiesése
Vasas
Sipos
200 méter
bati vers
Rademach
távon 2

Verses
!
S
A
decembe

Közgazdaság

Ötszázmillió francia frankot kap Románia petróleumért. Bukarestből jelentik: Az Argus jelentése szerint a román kormány és a francia pénzesoport között folyó tárgyalások a legteljesebb eredménnyel fejeződtek be Bukarestben. A francia pénzesoport ötszázmillió francia frankot ad kölcsön Romániának tizenöt évre ötszázalékos kamattal melletti. Ezzel szemben a franciák a petróleumtermelés megfelelő hányadát kapják.

TÖZSDE

December 10

Beograd. (Zárlat.) London 386, Páris 47550, Newyork 8825, Genf 1549, Milano 38450, Prága 25845, Wien 0124, Bukarest, 4425, Szófia 66, Budapest 047, Amsterdam 3375.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 573 és háromnegyed, London 2502, Páris 3061 és fél, Milano 2490, Prága 1670, Wien 00980 és háromnegyed, Budapest 00502 és fél, Beograd 652 és fél, Bukarest üres, Szófia 420.

Budapest. (Zárlat.) London 92900—97300, Páris 1145—1211, Beograd 242—256.

Az értékpapírpiac.

Árak 1000 koronákban — Zárójelben a legutóbbi záró árfolyamok.)

Angol-Magyar	(84)	90
Magyar Alt. Hitel	(580)	750
Pesti Magyar Keresk.	(1180)	1170
Leszáml. és Pénzv.	(97)	100
Pesti Hazai	(3125)	3960
Hermes váltóüzlet	(71)	79
Salgótarjáni	(585)	588
Rimamurányi	(96)	103
Égisz	(37)	46 5
Dél cukor	(548)	460
Horvát cukor	(950)	875

SPORT

Vasárnapi budapesti football-eredmények.

MTK—UTE = 2:0 (2:0). Az osztre előrehozott tavaszi szezon legfontosabb mérkőzése a két favorit csapat között, melyből az MTK megérdemelten került ki győztesként. Az UTE fizikai erővel próbált az első féldél 2:0-as eredményén változtatni, de eredménytelenül — jellehet, Senkeyt súlyosan lerugják. Orth ismét centeresatárt játszott. FTC—UTSE = 1:0 (0:0). FTC biztosan tartja kezében a mérkőzés sorsát, bár a kispesti védelem résen áll.

VAC—III. ker = 1:1 (1:0).

Törekvés—33. FC = 5:0 (3:0).

KAC—Zugló = 1:0 (0:0). Zugló kiesése valószínű.

Vasas—BTC = 1:0 (1:0).

Sipos világrekordon belül uszott 200 méteren a bankszövetség szombati versenyén. Ideje 2 perc 51,6 mp. Rademacher világrekorder ideje e távon 2 perc 54,4 mp.

A vajdasági demokraták pancsevői konferenciája.

Külön vajdasági titkárságot és végrehajtó-bizottságot szerveztek. — Érvényre juttatják a kerületek speciális kívánásait. — Rezolúció a jogegyenlőségről.

— A „Torontai” tudósítójától. —

Beeskerek, dec. 11.

Vasárnap tartották meg a vajdasági demokraták harmadik konferenciájukat Pancsevo-n a Weiffert-féle vendéglő nagytermében. Az értekezleten a vajdasági párttitkárság ügyében határoztak érdemlegesen, azonkívül több nagyfontosságú kérdésben döntöttek, amely a párt jövő munkásságára nézve döntő jelentőségű hatással lesz. A konferencián, amely zártkörű volt, mintegy száz kiküldött vett részt a Vajdaság minden részéből.

A vajdasági demokraták vezetőtagjai közül megjelent az értekezleten dr. Boskovity Dusan, Karas Nikola, Gyorty Dusan képviselő, Boksán Milos volt novsadi képviselő, dr. Tomand Mihael lapszerkesztő (Pancsevo), Aleksity Jovan bácskai esperes, dr. Szmederevca Aleksander (Pancsevo), dr. P. V. N. (Novi Beesj), dr. Vuleity volt képviselő és dr. Nyekov (Bela Crkva), Mijatovity volt képviselő (Vrsac), Pavlovity volt pancsevői főispán, Masity Aleksander (Bácspalánka) és Beeskerekről Jaksity Zsarko dr., Matity Misa dr., Gruity Novak, Setyerov Vlada dr., Boskovity Jovan és még számosan. Felkerestük a gyűlés egyik résztvevőjét, aki a nagyfontosságú értekezletről a következőképpen informált:

A konferenciát Boskovity Dusan dr. délbánsági képviselő nyitotta meg. Üdvözölte a szép számban megjelent párttagokat és a konferencia elnökét Boksán Milos dr. volt novsadi képviselőt ajánlotta, akit a jelenvoltak egyhangulag meg is választottak. Aelnök Jaksity Zsarko dr. beeskereki ügyvéd, volt országgyűlési képviselő és Aleksity bácskai esperes, titkár pedig Boskovity Dusan dr. képviselő és Tomand Mihael lapszerkesztő lett.

Az értekezlet napirendjén a párt oly belső ügyei szerepeltek, amelyek különösen a Vajdaság szempontjából nagy jelentőséggel bírnak. A megvitatásra, illetve referálásra kerülő ügyeket öt pontba foglalták. Az első pont volt a politikai szituációk és a demokrata-párt helyzete az országos politikában, a melyről Boskovity Dusan demokrata képviselő referált. A második beszámoló a demokrata-párt vajdasági választókerületeiben uralkodó helyzet címen volt. Erről a kérdésről Boskovity Dusan dr., Matity Misa dr., Setyerov Vlada dr. és Gruity Novak, Aleksity esperes, dr. Boksán Milos és Szmederevca dr.

beszélt kimerítően. A vajdasági demokrata-párt pénzügyi helyzetéről Szmederevca dr. referált. A pártajtóról dr. Tomand Mihael lapszerkesztő beszélt. Pavlovity Gyóka volt pancsevői főispán a vajdasági demokrata-párt kerületi titkárságáról és a végrehajtó bizottság megalakításáról tájékoztatta a jelenvoltakat.

A szónokok megállapították, hogy a demokrata-párt a mai körülmények között nem felel meg a követelményeknek, különösen azért nem, mert a párt beogradi főbizottsága egyáltalában nem törődik az egyes tartományok ügyeivel. A párt főbizottsága, melynek harminchat tagja van, akiket részben a demokrata-pártkongresszus, részben pedig a demokrata képviselői klub delegált, sohasem tartott plenáris ülést. A választókerületek bizottságának elnökeit sohasem hívták meg az ülésekre, a párt kongresszusát már két éve elmulasztották összehívni, végül a párt belső berkeiben előforduló viszályokat vagy egyáltalában nem intézték el, vagy pedig a döntés nem történt objektíven, úgy hogy a főbizottság működése általános elégedetlenséget szült a párttagok sorában, különösen ott, ahol még rendezetlen személyi ellentétek is voltak, mint például a beeskereki kerületben. Emiatt a párt nem tudott elég erőt kifejteni, hogy az országos politikában is kellő mértékben résztvehesen.

A demokrata-párt, éppen azért, mert ellenzék a párt, kell, hogy minél kompaktabb legyen, már pedig ezt csak úgy érheti el, ha a központi vezetőség bekapcsolja a közös munkába a tartományokat is, respektálja azok kívánásait, orvosolja és illetékes helyen napvilágra hozza más területek sérelmeit is. A főbizottságot, mely a közös munka kezdeményezésére hivatott, tulajdonképpen öt-hat beogradi ur képezi, akik személyi szimpátiák szerint intézték eddigé az életbevágóan fontos ügyeket.

Attérve az általános belügyi helyzetre, kifejtették a szónokok, hogy a demokraták különösen a mostani adminisztrációval elégedetlenek, a bíróságok működését kifogásolják, ugyszintén a közoktatásügyi és agrárreformpolitikát is, mely sok kívánnivalót hagy hátra. Elitették az igazságtalanul magas adókvétést, a közmunkaerő bevezetését. Az összes szónokok azt a nézetüket fejtették ki, hogy a helyzet javulása csak

akkor következik be, ha a vajdaságiak összefognak és sorsuk intézését a saját kezükbe veszik át. Ha ezt minden tartomány demokrata párttagjai megteszik, a párt érvényre juttathatja kívánásait és befolyást gyakorolhat ennek kivívása érdekében az állam ügyének intézésére is.

A felszólalók azt is hangoztatták, hogy a párt a legutóbbi választásokból csak azért került ki vesztesen, mert a belső berkekben ellentétek voltak a főbizottságok nem láttak hozzá a kellő eréllyel az ellentétek elsimításához. Így történt meg, hogy a sokhelyütt két, sőt három frakcióra oszlott párt négyszázezer szavazattal félannyi képviselőt küldhetett csak be a parlamentbe, mint a radikális-párt, melynek mindössze alig százezerrel volt több voksa.

A szónokok beszédeinek elhangzása után a konferencia elfogadta az összes javaslatokat.

Elhatározta, hogy a vajdasági demokrata-párt Pancsevo székhellyel titkárságot állít fel és titkárnak Boskovity Dusan délbánsági (pancsevői) országgyűlési képviselőt választotta meg. Ezenkívül megalakította a vajdasági demokrata-párt végrehajtó bizottságát, melynek tagjai az 5 választókerületből a pártbizottságok elnökei és a vajdasági demokrata képviselők. A végrehajtó bizottság elnöke Boskovity dr. és székhelye Pancsevo lett. Végül elhatározta a konferencia, hogy mindkét szerv a vajdasági városokban felváltva tartja üléseit.

A két fórum megalakítása a párt-szabályok 43-ik pontja értelmében szabad s így ezzel a ténnyel semmi forradalmi ujtás nem történt. A titkárság és végrehajtó bizottság feladata, hogy a vajdasági párt összes adminisztrációs ügyét elvégezze, minél több szervezeti alapsínon s ezeket minél intenzívebb együttműködésre bírja, hogy a vajdaság demokrata-párt, mint egység léphessen fel a párt főbizottságával szemben s meghallgatásra juttassa a speciális vajdasági kívánásokat.

A párt egysége ezáltal még jobban megszilárdul, mert hisz az egység megbontásáról szó sincs s ez ellen a leghatározottabban állást foglalnak az összes vezetőtagok. A délbánsági két frakció szónokai is kijelentették, hogy ők is az együttműködés mellett vannak s azon lesznek, hogy az esetleges ellentéteket kiküszöböljék.

Végül rezolúciót fogadtak el, melynek pontjai általánosságban a következők:

1. A vajdasági párt megalakítja a titkárságot és a végrehajtó bizottságot, mely nem jelent pártszakadás mozgalmát, hanem szorosan a

Versenyen kívüli árak!

Versenyen kívüli árak!

Nagy karácsonyi vásár megnyílt az „Arany csillagnál”

Szövet, selyem, bársony, flanel, pargét, zefír és vászon rendkívül mélyen leszállított árak mellett kerül eladásra Maradékokat félárban számítok!

CSUCS JÁNOS Vel. Bečkerek, Aleksandrova (Fő) u.

Az olcsó árak december 31-ig érvényesek!

2204

Az olcsó árak december 31-ig érvényesek!

párt főbizottsága alá rendelt szervet, amely azzal egyetemben a párt érdekében fog munkálkodni.

2. A titkárság és végrehajtó bizottság megalakítása azért történt, hogy a vajdasági demokrata-pártot teljesen átszervezze s hogy az összes esetleg felmerülő ellentéteket elsimítsa.

3. Követeli, hogy a demokrata-párt kongresszusát mielőbb hívják össze.

4. A legerélyesebben elítéli az országban uralkodó korrupciót és fel-

hívja a párt főbizottságát, hogy minél erélyesebben küzdjön a parlamentben a mai kormány ellen.

5. A nemzetiségi politikát illetően a vajdasági demokrata-párt ezáltal s hangsúlyozza, hogy programja alapján az igazi demokratizmust akarja megvalósítani és teljes jogegyenlőséget kíván biztosítani az állam minden egyes polgárának vallás és nemzetiségi különbség nélkül.

A rezolúció elfogadása után a konferencia véget ért.

300%

2096

Polgármesteri hivatal Veliki Beeskerek.

2374 923. szám.

II.

Hirdetmény.

Kiírják a pályázat: 1. főmontőri állásra, havi 2500 dinár; 2. Pénztárnoki állásra, havi 1000 dinár; 3. Raktárnoki állásra, havi 1000 dinár fizetéssel, a veli beeskereki városi villamműnél.

Az okmányokkal felszerelt kérvények december 15-ikéig adandók be a velikibeeskereki polgármesternél.

Veliki Beeskerek, 1923 dec. hó 4-én.

Aleksity, polgármester.

Kerületi munkásbiztosító-pénztár.

A kerületi munkásbiztosító-pénztárnak Veliki Beeskereken szüksége van egy olyan épületre, amelyben irodáit és orvosi rendelőjét elhelyezheti. Ezen épületben 20-25 helyiségnek kell lenni, amelyek a szükség-lethez képest átalakíthatók volnának. Felhívtnak mindazok, akiknek ilyen házuk eladásra van, hogy ajánlataikat az épület tervrajzával, az ár és az opciós határidő megjelölésével december 20-ig adják be a velikibeeskereki kerületi munkásbiztosító pénztárnál.

Világég keres jól menő iparcikkhez Sombor, Subotica, Veliki Beeskerek és Vrsac környékére ÜGYES KÉPVISELŐT (utazót). Nagy kereseti lehetőség, életpályá Pályázók, akik az államnnyelven kívül még németül és magyarul is beszélnek, előnyben részesülnek. Részletes ajánlatok: „M. A. 1892” jellegére: „Reklám” hirdető irodába Novi Sad, Jevrejska u. 6. küldendők.

Kezímunkákat:

horgolás, himzés, ajourozás, gobelin, filet, jumper, horgolt gyermek- és felnőtt ruhák készítését jutányos áron vállalja KOLOSNE, Pupinova (Árpád) utca 9. sz.

Lakatos- és kovácsszerszám
december 16-án, vasárnap d. e. 9 órakor árverésen eladatik ÖZV. ROTH JAKABNÉNÁL
2279 Lazarevó községben.

Cipőfelsőrészek

készítését pontosan és jutányos áron vállalom. FRANK MANÓ
2271 Vojvoda Putnika (Alkotmány) u. 29.

Beocsini portland-cement

Özv. Gottmann Jakabné és Fial cégnél
Veliki Beeskerek. 2241

Hajrá igyunk...!

Négy dinár egy liter bor,
Nem lesz többé rossz gyomor,
Ezért ihat mindennap,
Ki ebédre kolbászt kap.

KOHN IGNÁC bor- és szeszárkereskedése, Veliki Beeskerek 2248

Keresek kétszobás lakást mellékkeliségekkel

Cimeket kérem „Lakás január-február” jellegére a kiadóba. 2261

SZŐNYEGRAKTÁRUNK KIÁRUSÍTÁSA

miatt a még raktáron levő szőnyegeinket (axminster, peluche és jutafutók) beszerzési áron alul kiárusítjuk. 2283

Grünbaum Vilmos, V. Bečkerek

Férfi- és női-konfekciós

ügyes segédet

keresek azonnali belépésre. Románul is beszélők előnyben 2262

Frank Lajos, Vel. Beeskerek.

Ajánlunk azonnali szállításra saját gyárunkban készült, kézzel gyalt I. o. hibamentes

meszelőnyeiet

„REKA” Novi Vrbas. 2280

A Menyasszony-nál a rendes árak karácsonyi bevásárlásnál 10%-al leszálítva!

Kézműauval dusan felszerelt és ujonnan bevezetett férfidivatáru-, valamint jól szortirozott szőnyegraktárát, amelyeknek kidolgozása a legjobb és az árak versenyen kívül állók, ajánlja

tisztelettel

PERA RADOVANOVITY

A „MENYASSZONY”-CÉG

VELIKI BEESKEREK, ALEKSANDROVA (FŐ) UTCA 1. SZ.

Karácsonyi ajándék a „Kék csillag”-nál!

Ha karácsonyra ajándékot akar venni, forduljon bizalommal a „Kék csillag”-hoz, ahol a legnagyobb választékban és a legolcsóbban vásárolhat be

Karácsonyi árak

3 méter Loden-szövet (egy ruhának)	Din 114
3 " " " "	Din 210
3 " " " "	Din 330
3 " jó férfiszövet	Din 330-390
Kávégarnitúrák 6 szalvetával	Din 210
Fehér Damast-törülközők darabja	Din 36-48
Asztalterítők darabja	Din 105-125
Ágygarnitúrák	Din 560-620-720-820-920
Fehér piké- és snirl-barchet méterje	Din 32-36-46-55
1 vég „Lilien”-vászon, 23 méter	Din 390-506
Fehér és színes férfiingek legjobb minőségben, darabja	Din 160
Egy párti női-sál, darabja	Din 50-75-150

Nagy választék különféle maradékokban.

Zsivojin Terzin i Sinovi

divat- és rövidárkereskedése

Vel. Beeskerek, Aleksandrova (Fő) utca. 2255

Megérkeztek

Liptay Dezsőhöz a világhírű svájci cipők ujdonságai

Bally és Popper

Mindenkinek érdeke, ha próbaképpen vesz és meggyőződik ezek elegánciájáról és tartósságáról. Egy pár Bally- vagy Popper cipő annyit ér, mint három pár más gyártmányu vagy készített cipő.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Veliki Beeskerek.

Kiadja Pleitz Fer. Pál.